Estructura d'un programa en llenguatge C

```
/* nom del programa */
/* breu explicació del que fa el programa */
/* llista d'inclusions */
                     /* s'ha de posar sempre #include <stdio.h> */
#include ...
/* definició de constants */
#define ...
/* declaracions de variables globals i prototipus de funcions */
tipus funció_1 (tipus, tipus, ...);
int main(void) {
   /* declaracions de variables locals */
   /* instruccions */
tipus funció_1 (par_formal, par_formal, ...) {
   /* declaracions de variables locals */
   /* instruccions */
tipus funció_n (par_formal, par_formal, ...) {
   /* declaracions de variables locals */
   /* instruccions */
```

Breu descripció

- La llista d'importacions o d'inclusions s'utilitza per indicar fitxers especials que seran inclosos en el programa pel preprocessador abans de la compilació. Corresponen als import del llenguatge JAVA. Solen portar extensió h (de "header", capçalera). El fitxer stdio.h conté procediments que gestionen entrades i sortides.
- En C no hi ha classes.
- Les funcions són els mètodes del JAVA.

En la programació de funcions cal tenir en compte tres coses: la declaració del **prototipus** de la funció, la **crida** a la funció i la **definició** del bloc d'instruccions que la formen.

Els prototipus de funcions especifiquen les característiques d'una funció:

El tipus de funció que és el tipus del valor que retorna (int, char, float,...). Si no en retorna es posa void.

El nom de la funció.

El tipus dels paràmetres que rep (int, char, float, ...). Si no en rep cap es posa void.

La **crida** i la **definició** són anàlogues a les dels mètodes de JAVA.

El pas de paràmetres es fa **per valor** si es tracta de variables no indexades i **per adreça o referència** en el cas de vectors i matrius.

• L'execució del programa sempre comença per la funció main, que sol posar-se al principi i habitualment no porta arguments.

Entrada i sortida de dades: funcions printf i scanf

• printf: és la funció estàndard per escriure dades. La seva sintaxi és:

```
printf("cadena de formats", expr1, expr2, ...);
```

on els arguments expr1, expr2, ... són optatius i representen expressions que s'avaluaran.

Dins de la cadena de formats podran haver-hi: caràcters per ser impresos, seqüències d'escapament i especificadors de format (que indiquen el lloc i el format en què cal escriure una dada).

Format	Significat
%с	Un únic caràcter
%s	Una cadena de caràcters
%d	Un enter decimal
%e	Un punt flotant amb exponent
%f	Un punt flotant sense l'exponent
%ld	Un enter decimal llarg
%le	Un punt flotant llarg amb exponent
%lf	Un punt flotant llarg sense l'exponent
\n	Salt de línia, situant-se a l'inici de la línia següent

En els especificadors de format pot incloure-s'hi el control d'amplituds i precisions. Per exemple, pels nombres en punt flotant p,qe escriu valors reals en format exponencial amb q dígits decimals després del punt en la mantissa (q indica la **precisió**) amb una amplitud mínima del camp indicada per p. p i q representen enters decimals sense signe.

• scanf: és la funció estàndard per entrar dades. La seva sintaxi és:

```
scanf("cadena de formats", arg1, arg2, ...);
```

on els arguments arg1, arg2, ... són adreces de variables (punters) que consisteixen en el nom de la variable precedit per & (l'operador adreça). Per a cada variable que volem llegir haurà d'haver-hi un especificador de format. Els formats són els mateixos que els de la funció printf.

Vectors i matrius

- Els vectors i matrius són col·leccions de variables del mateix tipus.
- La declaració respon a la següent sintaxi:

```
tipus nom[dimensió]; /* vector */
tipus nom[dimensió_1] [ dimensió_2]; /* matriu*/
```

on dimensió_i és una expressió constant. Les matrius són vectors de vectors.

• A l'igual que en JAVA, els índexos comencen en 0 i cal posar molta atenció en evitar referències a elements fora dels límits.

Fitxers de text

- s'ha de declarar una variable FILE*, que servirà per treballar amb el fitxer;
- obertura: mitjançant la funció fopen de prototipus

```
FILE *fopen(char *nom-fitxer, char *mode)
```

que retorna NULL si hi ha hagut algun problema. *nom-fitxer* és el nom que té el fitxer al disc. Els valors de *mode* que usarem són

```
"r" llegirem (el fitxer ha d'existir)
"w" escriurem
```

• entrada i sortida: funcions fprintf i fscanf (declarades a <stdio.h>)

```
int fscanf (FILE *fp, char *format, ...) /* entrada*/ int fprintf (FILE *fp, char *format, ...) /* sortida */
```

el punter fp és el que ha retornat la funció fopen en la crida que hem fet abans d'utilitzar una d'aquestes funcions i serveix per indicar quin fitxer estem utilitzant. Són anàlogues a les funcions scanf i printf.

• tancament de fitxers: es fa mitjançant la funció fclose de prototipus:

```
int fclose(FILE *)
```

Punters

- Una constant punter és l'adreça d'una variable.
- Una variable punter és una variable que emmagatzema adreces d'altres variables. Llavors es diu que la variable punter punteja o apunta a l'altra variable.
- La declaració de variables punter és: tipus *nom1, *nom2, ...;
- Hi ha dos operadors mònics relacionats amb punters: & (operador adreça), * (operador d'indirecció).
 En C es pot manipular un valor per referència usant la seva adreça mitjançant l'operador &.

- A part dels valors de les adreces de les variables, un punter pot tenir el valor NULL i es pot comparar amb ell.
- Operacions possibles amb punters són assignació d'una constant punter a una variable punter, sumar i restar enters a un punter, restar dos punters a elements d'un vector, comparar dos punters, pas com a arguments de funcions.
- Punters a vectors:

```
vector[index] és equivalent a *(vector + index)&vector[index] és equivalent a vector + index.
```

• Les funcions d'assignació dinàmica de memòria (stdlib.h) responen als prototipus següents:

```
void *malloc(size_t);
void *calloc(size_t, size_t);
void *realloc (void *, size_t);
```

on el tipus size_t és el tipus d'enter sense signe que retorna l'operador sizeof.

Retornen l'adreça de la primera posició de memòria reservada. Si no hi ha suficient memòria retornen el punter NULL.

Per guardar memòria dinàmica per un vector o matriu s'han d'usar aquestes funcions, no existeix la instrucció new.

• Per a alliberar memòria dinàmica:

```
void free (void *);
```

Algunes funcions matemàtiques

Les següents funcions retornen un double i tenen paràmetres double. Cal incloure l'arxiu math.h. En les funcions trigonomètriques els angles estan representats en radians.

```
sin(x), cos(x), tan(x)
                            retornen el valor del sinus, del cosinus i de la tangent de x, respectivament
acos(x)
                            retorna el valor de l'arccosinus de x en el rang [0, \pi]
asin(x)
                            retorna el valor de l'arcsinus de x en el rang [-\pi/2, \pi/2]
                            retorna el valor de l'arctangent de x en el rang [-\pi/2, \pi/2]
atan(x)
atan2(x,y)
                            retorna el valor de l'arctangent de x/y en el rang [-\pi, \pi]
exp(x)
            funció exponencial
log(x)
            logaritme natural, x > 0
log10(x)
            logaritme en base 10, x > 0
            potenciació x^y (dóna error si x = 0 i y \le 0 o si x < 0 i y no enter)
pow(x,y)
sqrt(x)
            arrel quadrada
fabs(x)
            valor absolut
```

Hi ha dues funcions més (els prototipus de les quals es troben a stdlib.h) que calculen el valor

absolut, però actuen sobre enters senzills o llargs: int abs(int) i long int labs(long int).

Els errors de representació interna de números reals fan aconsellable que la comparació entre valors reals es faci sempre amb un marge de tolerància, la petitesa del qual dependrà del tipus de variable real (senzilla o doble), de l'exactitud de les dades que es tracten, de les necessitats de precisió de l'algorisme que es programa, etc. En aquests casos usarem la funció fabs de la forma

```
fabs (a - b) < tolerància
```

Compilació, muntatge i execució d'un programa en C

- Editar el fitxer arxiu.c.
- Compilar un fitxer:

```
gcc -c arxiu.c -ansi -Wall
```

- * -ansi compila segons l'estàndard C-ANSI
- * -Wall indica que volem que ens mostri també els missatges d'avís

genera el fitxer arxiu.o

- Muntar un programa: gcc arxiu1.o arxiu2.o ... -o programa.exe -lm
 - * -o programa.exe és optatiu, indica el nom que tindrà l'executable. Per defecte, el nom és a.out
 - * -lm indica que volem linkar les biblioteques matemàtiques

El programa pot estar en un únic fitxer o en diversos, cal indicar-los tots.

• Executar un programa: ./programa.exe

Introducció al programa gnuplot

- plot: dibuixa funcions i dades en dues dimensions
 - si coneixem una expressió analítica de la funció fun(x): plot fun(x) Per exemple: plot sin(x) o plot x**4
 - si volem fer la gràfica dels valors que tenim en un fitxer de nom fit.res: plot 'fit.res'
 - es poden fer dues gràfiques simultàniament:

```
Per exemple: plot sin(x), x*x plot sin(x), 'fit.res'
```

• Si volem dibuixar punts gruixuts o fins, o unir els punts amb línies, s'ha d'afegir al final de cada funció a dibuixar with *estil* on *estil* serà: points, dots o lines. Per defecte, les funcions es dibuixen amb línies i els fitxers, amb punts. Per exemple: plot 'fit.res' w l

- Si el fitxer té més de dues columnes, hem d'indicar quines variables volem usar. Llavors s'afegeix using xcol: ycol. Per exemple: plot 'fit.res' u 1:3 w 1
- Per canviar el rang de valors que volem dibuixar: set xrange [xmin:xmax] (per les abscisses) o set yrange [ymin:ymax] (per les ordenades).
- Si volem que ens dibuixi una quadrícula: set grid
- Si volem que ens dibuixi els eixos: set zeroaxis
- Per repetir l'últim plot: replot
- Sortir: quit
- Ayuda: help
- Si volem guardar el dibuix en un fitxer, per poder-lo imprimir posteriorment:

```
set term postscript
```

set output 'fitxer'

Per tancar el fitxer i tornar a fer dibuixos per pantalla

set output

set term x11